

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب معلّم

(راهنمای تدریس)

کارگاه نگارگری

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : کتاب معلم کارگاه نگارگری - ۵۵۲/۷

مؤلفان : بشری گل‌بخش، آتنا عزیزی، رضا مهدوی (بخش طراحی و نگارگری)

ناظر : نبی‌الله مقیمی

اعضای کمیسیون تخصصی : نصرالله تسلیمی، احمد غلامحسینی، بشری گل‌بخش، محمد نوریان و مجید نیکویی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سیداحمد حسینی

صفحه‌آرا : زهره بهشتی شیرازی

حروفچین : زهرا ایمانی نصر، سیده فاطمه محسنی

مصحح : سیما لطفی، نفیسه عسگریان

امور آماده‌سازی خبر : زینت بهشتی شیرازی

امور فنی رایانه‌ای : حمید نابت کلاچاهی، سیده شیوا شیخ‌الاسلامی

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : خجسته

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ اول ۱۳۹۳

حق چاپ محفوظ است.

مقدمه

آموزش و یاددهی هر چیزی نیازمند پیام‌رسان یا آموزش‌دهنده و دریافت‌کننده پیام یا آموزش‌گیرنده است. با توجه به تنوع شرایط آموزشی و تفاوت هوشی (هوش‌های چندگانه) در بین هنرجویان، نقش آموزش‌دهندگان یا همان هنرآموزان در حوزه فنی و حرفه‌ای و مهارتی بسیار مهم و کلیدی است. برنامه‌ریزان درسی و کارشناسان تلاش دارند تا در تدریس که مهم‌ترین وظیفه هنرآموزان است یاری‌دهنده آنان و آسان‌کننده روش‌های آموزشی باشند.

هنرآموزان با توجه به تجربه، توانمندی و شرایط آموزشی در مراحل مختلف آموزشی (تدریس و ارزشیابی) از روش‌های گوناگونی بهره می‌گیرند.

درس کارگاه نگارگری یکی از دروس تخصصی رشته صنایع دستی است که پایه دروس تخصصی دیگر هنرجویان این رشته به‌شمار می‌رود. این درس از ویژگی‌های خاص فرهنگی، هنری و ایرانی، طراحی خاص با خطوط ویژه، قلم‌گیری، رنگ‌آمیزی، پرداز، بوم‌سازی و کاغذسازی برخوردار است و تفاوت بسیاری نسبت به درس طراحی (۱) دارد. بنابراین نقش هنرآموز در آموزش این درس به‌دلیل پیوستگی تنگاتنگ آن با سایر دروس تخصصی و پیچیدگی آن بسیار پررنگ و تأثیرگذار است. هنرآموز این درس باید افزون بر توانمندی بالای معلمی، مهارت‌های لازم در نگارگری ایرانی را داشته باشد و حداقل مدرک تحصیلی تخصصی او نیز لیسانس صنایع دستی است. بدیهی است اشتیاق هنرآموز و آثار متنوع و ارزشمند او در زمینه نگارگری بر کیفیت آموزش و تربیت هنرجویان خلاق و موفق تأثیر به‌سزایی دارد.

راهنمای معلم کارگاه نگارگری با هدف ایجاد انگیزه بیشتر برای هنرآموزان، بیان راهکارها و دانش‌هایی افزون بر کتاب درسی، طراحی و تألیف شده است تا با بهره‌گیری از آن، تدریس موفق و مناسب‌تری داشته باشند. به همین دلیل در این کتاب اطلاعاتی پیرامون اهداف، رویکردها، استانداردهای آموزشی، روش تدریس و ارزشیابی به هنرآموزان ارائه می‌شود.

هنرآموز گرامی برای استفاده بهتر از این کتاب لازم است ابتدا بخش کلیات را مطالعه نموده تا از امکانات و استانداردهای آموزشی، تعاریف کلی، روش‌های تدریس و ارزشیابی، دانش کافی را به‌دست آورد. همچنین در روند سال تحصیلی درس کارگاه نگارگری با بهره‌گیری از راهنمایی‌های هر جلسه، تدریس خود را ادامه دهد.

کتاب راهنمای معلم کارگاه نگارگری در کنار کتاب درسی است بنابراین در جاهای مختلف بسیاری از محتوا و تصاویر، به کتاب درسی ارجاع شده است.

تهیه ساختار درسی در جلسات مختلف که در این کتاب مشاهده می‌شود، حاصل هم‌فکری و یاری هنرآموزان عزیز رشته صنایع دستی از استان‌های مختلف است که نمونه طرح درس سالانه خود را در اختیار مؤلفان قرار دادند. بر خود لازم می‌دانیم که از همه هنرآموزان مشارکت‌کننده سپاسگزاری نماییم.

مؤلفان

فهرست مطالب

۱	کلیات
۹	جلسه اول
۱۴	جلسه دوم
۲۶	جلسه سوم
۳۷	جلسه چهارم
۵۳	جلسه پنجم
۶۰	جلسه ششم
۷۸	جلسه هفتم
۸۸	جلسه هشتم
۹۴	جلسه نهم
۱۰۱	جلسه دهم
۱۰۴	جلسه یازدهم
۱۰۶	جلسه دوازدهم
۱۰۸	جلسه سیزدهم
۱۱۰	جلسه چهاردهم
۱۱۱	جلسه پانزدهم
۱۲۱	جلسه شانزدهم
۱۲۷	جلسه هفدهم
۱۳۸	جلسه هجدهم
۱۵۰	جلسه نوزدهم
۱۷۰	جلسه بیستم
۱۸۵	جلسه بیست و یکم
۲۰۸	جلسه بیست و دوم
۲۱۸	جلسه بیست و سوم
۲۱۹	جلسه بیست و چهارم
۲۲۰	جلسه بیست و پنجم
۲۲۱	فهرست کلی هر جلسه
۲۲۴	فهرست منابع